

Tariefstelling vanaf 1 januari 2026 Commissie mer

Goedgekeurd door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat op 11 december 2025

Uitgangspunten voor de tariefstelling:

Bij het bepalen van de tarieven wordt gekeken naar de instantie die (coördinerend) bevoegd gezag is in de moederprocedure. Daarbinnen bepaalt de complexiteit van het mer-traject het tarief.

In de tariefstelling wordt onderscheid gemaakt tussen een volledig en een gereduceerd tarief:

- **Volledig tarief:** het volledige tarief geldt voor alle *toetsingsadviezen*
- **Gereduceerd tarief:** Er geldt een gereduceerd tarief voor vrijwillige adviezen, voorafgaand aan de toetsing. Dit geldt bijvoorbeeld voor een *advies reikwijdte en detailniveau*, een *tussentijds advies* van het MER. Voor deze vrijwillige adviezen geldt dan een korting van 25%, voor het daaropvolgende toetsingsadvies geldt het volledige tarief. Het moet daarbij gaan om twee adviezen binnen één mer-procedure, binnen een periode van twee jaar. Bij drie of meer adviezen binnen één procedure worden afspraken 'op maat' gemaakt.

Verder wordt onderscheid gemaakt tussen een basistarief, een laag tarief en een hoog tarief:

- Het **basistarief** (tabel 1) geldt voor de meeste adviezen. Voor specifieke gevallen geldt het lage of hoge uitzonderingstarief.
- Het **lage tarief** (tabel 2) geldt voor eenvoudige projecten, waarbij minder (milieu)expertises aan de orde zijn dan normaal.
- Het **hoge tarief** (tabel 3) geldt bijvoorbeeld voor *omgevingsvisies van rijk, provincies en grote gemeentes, gebiedsontwikkelingen en complexe projecten zoals luchthavens*. Bij deze complexe plannen kunnen de kosten erg variëren. Daarom geldt voor deze adviestrajecten een richttarief. Het te hanteren tarief wordt per geval bepaald op basis van de (te verwachten) complexiteit.

Tabel 1: Basistarief 2026 (alle bedragen zijn exclusief btw)

	Volledig tarief	Gereduceerd tarief
Gemeente	€ 29.250	€ 22.000
Provincie / Waterschap	€ 35.000	€ 26.250
Rijk	€ 47.500	€ 35.750

Tabel 2: Laag tarief (alle bedragen zijn exclusief btw)

	Van toepassing op:	Volledig tarief	Gereduceerd tarief
Gemeente	Eenvoudige adviestrajecten, op basis van discretionaire bevoegdheid	€ 15.000	€ 11.000
Provincie / Waterschap	Eenvoudige adviestrajecten, op basis van discretionaire bevoegdheid	€ 17.500	€ 13.000
Rijk	Eenvoudige adviestrajecten, op basis van discretionaire bevoegdheid	€ 23.750	€ 17.750

Tabel 3: Hoog tarief (alle bedragen zijn exclusief btw)

	Van toepassing op:	Volledig tarief	Gereduceerd tarief
Grote gemeente (behorend tot G4 of G40) ¹ óf meerdere gemeentes tezamen	- Gemeentelijke omgevingsvisie (<i>art. 3.1, eerste lid, Ow</i>) - Gemeentelijk programma (<i>art. 3.4 Ow</i>) - Gebiedsontwikkeling, bestaande uit een combinatie van woningen, bedrijventerrein, voorzieningen, energieopwekking etc	Richttarief € 35.000	Richttarief € 26.250
Provincie / Waterschap	- Provinciale omgevingsvisie (<i>art. 3.1, tweede lid, Ow</i>) - Provinciaal programma (<i>art. 3.4 Ow</i>) - Waterbeheerprogramma (<i>art. 3.7 Ow</i>)	Richttarief € 42.500	Richttarief € 32.000
Rijk	- Nationale omgevingsvisie (<i>art. 3.1, derde lid, Ow</i>) - Nationaal programma (<i>art. 3.4 Ow</i>) - Zeer complex plan of project, bijvoorbeeld voor nucleaire installaties of luchthavens	Richttarief € 82.750	Richttarief € 62.000

¹ Gemeentes Amstelveen, Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Utrecht, Alkmaar, Almelo, Almere, Alphen aan den Rijn, Amersfoort, Apeldoorn, Arnhem, Assen, Breda, Delft, Deventer, Dordrecht, Ede, Eindhoven, Emmen, Enschede, Gouda, Groningen, Haarlem, Haarlemmermeer, Heerlen, Helmond, Hengelo, 's-Hertogenbosch, Hilversum, Hoorn, Leeuwarden, Leiden, Lelystad, Maastricht, Nijmegen, Oss, Roosendaal, Sittard-Geleen, Schiedam, Tilburg, Venlo, Zaanstad, Zoetermeer, Zwolle.

Tabel 4: Tarief voor toetsingsadvies over een aanvulling op het milieueffectrapport (alle bedragen zijn exclusief btw)

	Basistarief	Eenvoudige aanvulling (Laag tarief)	Complexe aanvulling (Hoog tarief)
Toetsingsadvies aanvulling op het milieueffectrapport	€ 14.000	€ 7.750	€ 20.000

- Deze tarieven gelden voor het toetsen van een aanvulling binnen 6 maanden na het uitbrengen van het voorlopige toetsingsadvies. Als de aanvulling **na** 6 maanden wordt aangeleverd, geldt in de meeste gevallen het gereduceerde tarief van de betreffende tariefcategorie.
- Wanneer geldt het lage of hoge tarief bij een aanvullend toetsingsadvies?
 - Laag tarief: De aanvulling heeft betrekking op een enkel essentieel onderdeel en is in omvang zeer beperkt.
 - Hoog tarief: De aanvulling heeft betrekking op meerdere essentiële onderdelen en/of er moeten nieuwe alternatieven met hun milieueffecten worden beoordeeld.

Tabel 5: Tarief overige adviezen (alle bedragen zijn exclusief btw)

Advies over de aanmeldnotitie voor een mer-beoordeling	prijsopgave, met een minimum van € 11.750
Advies over een monitoringsplan of monitoringsverslag	prijsopgave, met een minimum van € 11.750
Deeladvies – een advies over maximaal twee milieuthema's	prijsopgave
Adviezen buiten de reguliere mer-procedure	prijsopgave